

Středověk a novověk

Middle Ages and Modern Times

Bernartice (k. ú. Horní Heřmanice u Bernartic, okr. Jeseník)

Lesní pozemek, parc. č. 217/1.

Vrcholný středověk. Depot. Povrchový nález. Průzkum. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o., inv. č. A4118; A4119; A4121.

Lokalizace: WGS-84: 50.3856917N, 17.1291661E

Při průzkumu vývrátů v lese východně od obce Bernartice (východní cíp k. ú. Horní Heřmanice u Bernartic) byl náhodně objeven depot militarií z vrcholného středověku. Jednalo se o hrot kopí listového tvaru se značkou ve formě paprsků uvnitř kruhu, dále o mohutný trnovitý bodec a záštitný trn tesáku (obr. 1). Vše můžeme datovat do období vrcholného středověku.

Literatura

Neuveдено.

Summary

During the examination of tree uprootings in the forest east of the village of Bernartice (Horní Heřmanice u Bernartic cadastral area, Jeseník District), a hoard of military artefacts from the High Middle Ages was discovered (Fig. 1).

Milan Rychlý

Bílá Lhota (okr. Olomouc)

Řimice; „U Loštické cesty“.

Středověk. Místo sběru. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.7230469N, 16.9788586E

Vlastivědné muzeum v Olomouci získalo v roce 2023 zlomek nákončí opasku, které bylo nalezeno pomocí detektoru kovů na katastrálním území Řimic. Artefakt pochází z trati „U Loštické

cesty“ ležící asi 400 m severozápadně od návsi v Řimicích a zároveň jižně od areálu bývalého zemědělského družstva. Zdejší terén je tvořen nevysokým návrším o nadmořské výšce 257 m a lokalitu podél západního a severního okraje obtéká bezejmenná vodoteč. Nalezené nákončí bylo vyrobeno ze slitiny barevných kovů, ale nedochovalo se v úplnosti. Přesto lze předpokládat, že původně mělo protáhlý lichoběžníkovitý tvar a z jedné strany bylo ukončené tzv. rybím ocasem s vývalkem na středním konci. Na svrchní straně se nachází rytá výzdoba, spodní strana je plochá. Maximální měřitelné rozměry činí: délka 33 mm, šířka dosahuje 12–22 mm, tloušťka je 1–2 mm (obr. 2). Podle dosavadní literatury se u nás tento typ opaskových nákončí vyskytuje zejména v průběhu 14. století (srov. Musil 2016, 6–7, obr. 2, 4; 2020, 166–168, obr. 91–92).

Poloha „U Loštické cesty“ je zapsána ve Státním archeologickém seznamu ČR pod číslem 14-43-25/5 s tím, že se v této trati rozkládá sídliště z období vrcholného středověku. Dosud získané spektrum nálezů reprezentuje keramika, hrot šípů a kování (Faltýnek, Hlubek 2020, 44). Obrátíme-li pozornost k písemným pramenům, Řimice jsou poprvé nepřímou uvedenou roku 1281, kdy je zmiňován jistý Oneš z Řimic. Ve 14. století byl v Řimicích výslovně uveden dvůr a rovněž i tvrz (např. Pinkava 1903, 259–260; Faltýnek, Hlubek 2021, 29–31, 42–43). Cílem dalších výzkumů by měla být bližší interpretace středověkého areálu v trati „U Loštické cesty“.

Literatura

Faltýnek, K., Hlubek, L. 2021: Archeologické lokality a nálezy na území spádové obce Bílé Lhoty. In: *Zajímavosti Litovelska. Sborník Muzejní společnosti Litovelska 2015–2020*. Litovel: Muzejní společnost Litovelska, z.s., 27–48.

Musil, J. 2016: Zajímavé středověké nákončí opasku ze Zaječic. *Chrudimské vlastivědné listy* 25(2), 6–9.

Musil, J. 2020: Středověká nákončí s geometrickou rytou výzdobou ve východočeské oblasti. In: I. Hlobil, M. Dospěl (eds.): *Uprostřed Koruny české*. Prostějov: Oberon, 165–172.

Pinkava, V. 1903: *Litovelský okres*. Místopis Moravy 5. Vlastivěda moravská 2. Brno: Musejní spolek.

Obr. 1. Bernartice. Vrcholně středověký depot militarií – hrot kopí, bodec, záštitný trn tesáku. Foto M. Rychlý.

Fig. 1. Bernartice. High medieval hoard – spearhead, spike and dussack guard. Photo by M. Rychlý.